МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ

Факультет іноземної філології

Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти

18 травня 2022 року

Крапівник І анна On Intertextuality Significance in Public Addresses	162
Красовицька Лада Роль комунікативних невдач у створенні комічного ефекту	164
Лаврухіна Віра, Чубук Олег До питання про визначення лінгвокультурного концепту у лінгвістиці	167
Левченко Яна Репрезентація концепту ЗНАМЕНИТІСТЬ в ювенальному медіа тексті	170
М. Латіф Дурланик Сингармонізм та принцип мовної економії як базові лінгвістичні особливості тюркських мов	172
Невська Юлія, Губа Оксана Провідні комунікативні стратегії наукового дискурсу: стратегія переконання	174
Новікова Ольга Етимологічні характеристики концептів САТ та DOG	177
Олексенко Олена Функціонально-стилістична реалізація морфологічної атракції в українському поетичному мовленні	
<i>Піддубна Наталія</i> До питання про онімну прецедентність воєнної доби	182
Подгурська Інна Мотивація пропріальних одиниць на позначення прізвиськ В. Путіна в сучасному англомовному політичному дискурсі	185
Подуфалова Тетяна Professional Stereotypes in Terms of Linguistics	188
<i>Прокоф'єв Геннадій</i> Іронія як комунікативний вибір	192
Редько Євген Деякі коментарі до польської арготичної етимології	194
Руда Наталія, Жукова Катерина Поняття мікросинтаксису в китайській мові	196

ON INTERTEXTUALITY SIGNIFICANCE IN PUBLIC ADDRESSES Ganna Krapivnyk

H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

It is impossible to imagine any influential text without intertextuality involved in the process of its production and interpretation. The point is that links between various texts broaden the limits of the resulting metatext meanings and messages, thus having a powerful impact on the text recipients. Notably, each intertext, or an intertextual inclusion, may be considered as an element in a chain of senses that can be brought by it to the informed reader. The depth and scope of recognizing and understanding these references depend on the cultural background and general education level of the text recipient. Thus, an allusion to a classical work by W. Shakespeare, L. Tolstoy, M. Bulgakov, or T. Shevchenko may be at once associated with its further references to the precedent religious or secular texts, on the one hand, and literary metatexts, theatrical productions and screen versions of such a pretext, on the other.

In order to empirically confirm the abovementioned statements, a public address by President V. Zelenskyy to the British Parliament (dated 08th March 2022) was taken as the textual material for this paper.

It is to be pointed out that the intertextual links activate not merely the similarities or echoes of the written or oral texts but also extra-linguistic factors that influenced, accompanied or even triggered the production of prototype texts. For example, the situation with quoting the speech to the House of Commons by W. Churchill was remarkable in many respects and activated a number of semantic layers related both to the text itself and to the socio-political situation at that time. Particularly, the recent success in Dunkirk along with the full-scale Nazi activities on the Continent served as one of the triggers for W. Churchill's speech along with the appeal to the allies, especially the one across the Atlantic, to help his country at the critical point in history. Similarly, the 13 days of the courageous fight for Ukraine made it possible for President V. Zelenskyy to emphasize the heroism, will and spiritual power of the Ukrainians in their struggle for freedom and the appeal to the allies. Moreover, the address was an evident reminder of the similar approach applied to both conflicts and tyrants, standing behind them. For months before the Nazi threat of the invasion, there had been a wide and steady "policy of appearement, hoping to contain Hitler and Nazi Germany and avoid hostilities" (Hunt, 2017). The same situation could be observed for several months towards the imminent Russian invasion.

By quoting and extending Churchill's words, V. Zelenskyy appealed to the allies reminding them of the tragedy and Nazi horrors of WWII as well as implicitly referring to the Book of Revelation (since W. Churchill's words appealed to the Americans and clearly created a reminiscence to the apocalyptical events, would carry on the struggle, until, in God's good time, the New World, with all its power and might, steps forth to the rescue and the liberation of the old (International Churchill Society)), the precedent name of Napoleon (In the days of Napoleon...

(ibid.)), and Churchill's speech metatexts (it was specifically relevant for the international audience culturally familiar with various comments on that memorable speech in media, a book by Richard Toye, The Roar of the Lion: The Untold Story of Churchill's World War II Speeches, 2013, the screened version of the events in biopic The Darkest Hour, 2017 and many others). The speech given by the Ukrainian President included a modified quotation of the Churchill's speech (June 04, 1940), namely: We shall fight in the seas, we shall fight in the air, we shall defend our land, whatever the cost may be. // We shall fight in the woods, in the fields, on the beaches, in the cities and villages, in the streets, we shall fight in the hills ... And I want to add: we shall fight on the spoil tips, on the banks of the Kalmius and the Dnieper! And we shall not surrender! (President of Ukraine Official Website, March 08, 2022). The impact of this citation is strengthened by the speaker's knowledge of the existence and importance of that historical speech to the House, since he said that ... if not here, where should I remind you of the words that Great Britain has already heard. And which are relevant again (President of Ukraine Official Website, March 08, 2022).

Regarding the existence of the state of Ukraine, V. Zelenskyy also quoted Hamlet's rhetoric question *To be, or not to be,* concluding (similarly to Churchill's idea) that the answer could be affirmative only.

V. Zelenskyy uses allusions to the precedent names and phenomena well-known to the Ukrainian allies, using such lexemes as power, great, Nazi, terror, genocide, Babyn Yar as well as the supra-phrasal structure resembling a chronicle (before the promise to never surrender Churchill also gave an overview of the previous military events). It is notable that the word great is used with high frequency in three parts of the address, which makes it especially effective in impacting the recipients: at the very opening of the speech (it is a clear allusion to the history of the UK, the name of the biggest island, a part of a famous slogan offered by the key ally Churchill addressed in 1940 and also to draw a parallel to the Ukraine, its people and history). In particular, the President of Ukraine said, I'm addressing all the people of the United Kingdom. All the people of **Great** Britain. **Great** people. With a **great** history. I'm addressing you as a citizen, as President of a great country as well. With a great dream. And a great struggle (President of Ukraine Official Website, March 08, 2022). The initial emphasis on this allusive intertextual characteristic of the nation is mentioned again in the middle and of the speech: Great Britain! // Ukraine did not strive for that. It did not seek greatness. But it became great during these days of this war (President of Ukraine Official Website, March 08, 2022) and when closing this address, Do what the greatness of your state and your people obliges to. // Glory to the great Ukraine! Glory to Great Britain (President of Ukraine Official Website, March 08, 2022).

Though the above overview of the intertextuality in the public address in question is non-exhaustive, it includes the essential intertextual links to be found therein, and it obviously provides evidence to the high significance of the using intertextuality in this textual genre to achieve the maximum effect on the public who will subsequently perceive and interpret the text.

References

- Hunt, K. (2017, November 21). Winston Churchill's Historic "Fight Them on the Beaches" Speech Wasn't Heard by the Public Until After WWII. Smithsonian Magazine. Retrieved from https://www.smithsonianmag.com/
- International Churchill Society. We Shall Fight on the Beaches. Retrieved from https://winstonchurchill.org
- President of Ukraine Official Website. (March 08, 2022). Address by the President of Ukraine to the Parliament of the United Kingdom. Retrieved from https://www.president.gov.ua/

РОЛЬ КОМУНІКАТИВНИХ НЕВДАЧ У СТВОРЕННІ КОМІЧНОГО ЕФЕКТУ

Лада Красовицька

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна

У сучасній лінгвістиці набувають тренду синкретичні дослідження з залученням декількох підходів і методик аналізу мовного матеріалу. Так, наші спостереження за виникненням комунікативних невдач в комедійних серіалах і анімаційних фільмах і аналіз чинників, які їх спричиняють, висунили на передній план питання їх ролі в створенні комічного ефекту. І якщо порушенням у спілкуванні присвячена низка фундаментальних робіт у вітчизняній науці (Ф. С. Бацевич, О. В. Дубцова, А.П. Мартинюк та ін.), а основи гумору вивчаються з античних часів філософами, психологами і мовознавцями у всьому світі, то проблема комунікативних невдач як тригерів створення комічного ще не була об'єктом лінгвістичного дослідження, що і пояснює інтерес нашої розвідки.

Теоретичні положення, на яких базується наш аналіз, наступні:

- 1) Услід за О. В. Дубцовою під комунікативною невдачею (далі КН) розуміємо такий мовленнєво-поведінковий акт, в якому вербальна та / або невербальна дія адресанта не активує у свідомості адресата ніякого конвенціонального концептуального змісту, або цей семіозис відбувається частково, викликаючи хибні асоціації у останнього. (Дубцова, 2014, с. 5)
- 2) Чинниками порушень комунікаційних обмінів виступають розбіжності сформованості різного типу знань у учасників комунікації, відхилень від норм мовного коду, або мовленнєвої поведінки, психологічні й перцептивні особливості комунікантів. (Дубцова, 2014, сс. 5-6)
- 3) Когнітивним механізмом створення комічного прийнято вважати інконгруентність невідповідність між елементами жарту, конфлікт між тим, що очікується, і що відбувається насправді. Більшість когнітивних теорій гумору постулюють, що створена інконгруентність